

People with Disabilities – A Rights-Based Approach

Rights based on Mitzvot

(From "האנשים החשו"בים שבינינו: צלם א-לוהים של חירש, שוטה, ובעלי מוגבלות" ויאין Yehudah Brandes in "ואין" Benny Lau, editor.)

A. Right to Life

- Full life - (משנה נידה ה':ג) - תינוק בן יומו הרי הוא כחתן שלם
- Parents fulfil pru u'rvu - שו"ת מהריל ס' קצ"ו
- Forbidden to take life
 - Question of parallels to טריפה ס' א' - מנחת חינוך ס' ל"ד ס' א'
 - Abortion - שו"ת משנה הלכות ט':רי"ז
 - End of life issues for people with dementia
- Obligation of משפט כהן, ס' קמ"ג – לא תעמוד על דם ריעך, פקוח נפש
 - Overrides Shabbat
- Quality of life, general health, medical care – part of כבוד האדם or פקוח נפש
- Not based on reciprocity – מנחת חינוך ס' רצ"ה-רצ"ו – e.g., donating organ/marrow but not taking

B. Right to Dignity

- Divine Image - כי קללת א' תלוי – אפ' לאחר מיתה
- Negative mitzvot:
 - לשון הרע, הוצאת שם רע, רכילות
 - הלבנת פנים, אונאת דברים, כל המבייש כאילו שופך דמים
- Positive mitzvot – כבוד אב ואם (אפ' מטורפים), כבוד הבריות (שדוחה ל"ת בתורה; בקטן – שבת (פא:), שו"ע או"ח ש"י:ב:א)
- Embarrassment – בושת
 - Minor, shoteh, impact on family - משנה ב"ק (ח':א'), תוספתא ב"ק – הכל לפי המבייש והמתבייש- שו"ע חו"מ ס' ת"כ:ל' (ט':י"ג), בבלי ב"ק (פו:), שו"ע חו"מ ס' ת"כ:ל'
 - שו"ת חכם צבי, לקוטים, ס' קי"ב; שאילת יעבץ א':ג; שו"ת ראנ"ה ס' קי"א
- לא תקלל חרש ולפני עוור לא תתן מכשול
 - Prohibition of cursing applies to everyone who is בעמך כ"ב:כ"ז – מכילתא שמות כ"ב:כ"ז
 - Prohibition of עוור בדבר זה (עוור בדבר זה) applies to all types of blindness – basic equality
- כל אלמנה ויתום לא תענון
 - Same applies to everyone, these are אומללים ביותר
 - Collective punishment / responsibility – societal realities, not just about intentional acts
- RDL - משפט א' יהיה לכם and וגר לא תלחץ ואתם ידעתם את נפש הגר כי גרים הייתם בארץ מצרים
 - Protection versus Equality; Empathy shared past/future

C. Right to Community

- Casting out - וישלחו מן המחנה כל צרוע וכל זב וכל טמא לנפש -
 - Who is expelled – מצורע / מזורע / נידוי וחרם
 - Punishment or fear of contamination / injurious impact (disease, הרע, לשון הרע)
- Contemporary forms
 - In general - Hospitals, old age homes
 - Disabilities –institutions, schools, synagogues
- Separate/integrated – schools, old age homes
 - Practical – what’s better – specialized care versus type of community / Values

D. Right to Family

- על כן יעזוב איש את אביו ואת אמו ודבק באשתו והיו לבשר אחד

From “Review of “Guide to Jewish Values and Disability Rights,” Rabbi Dov Linzer, on
<http://ejewishphilanthropy.com/review-of-guide-to-jewish-values-and-disability-rights/>

The guide consists of an introduction which provides necessary background on disability rights and terminology, and four chapters, each one focusing on a different cluster of Jewish values and obligations: *tzelem E-lohim* and the infinite value of each individual; *areyvut* and communal responsibility; *kavod* and respecting agency and promoting dignity; and *tzedek* and *tikkun olam*. Each chapter makes good selective use of Jewish texts, not overwhelming the reader or delving into too much detail, and avoiding technical halakhic discussions; it remains focused on its goal of showing how these concepts can speak to the issues at hand....

The use of the term “disability rights” – a term that is used dozens of times throughout the guide and in the very title of the guide itself – should likewise have been problematized. The concept of rights is an Enlightenment concept and is one of the foundation stones of modern democracy. Jewish tradition, in contrast, speaks about obligations that we have towards others, not rights that others have that cannot be violated. The guide could have fruitfully explored the differences of attitude and behavior that emerge from these two approaches, and how the two could complement one another. Not doing so was a missed opportunity.